

Apponyi.

A magyar firmamentumról lefutott egy csillag s a magyar Pantheonba belépett egy szellemóriás.

Mi elküldtük követségbe a genfi areopag „great old man-jét” harcolni az igazságunkért s ott kint Hadurunk ország-világ szemelátára tette fejére az örök dicsőség koszorúját.

Még a halálos ágyán is arra gondolt, hogy legyen valaki, aki helyébe lép, — ha netalán megakasztja a végzet, hogy vállalt feladatának megfelelhessen.

Mikor megtudtuk, hogy súlyos beteg, nem érdekelt más bennünket csak az a hír, ami a betegágyától jött. Reszkettünk az életéért. Ő miatta, vagy magunk miatt? Nézz kedves olvasom a lelkedbe felelj önmagadnak. Azt mondtuk: Isten óvja őt minden bajtól, veszedelemtől, Isten mentse meg bennünket attól, hogy meghaljon. Mi lesz ha meghal? Bizony nem tudjuk!

Egy magyar ember, egy bölcs aggastyán, akinek minden szavából sugárzott a lélek, akinek a szíve utolsó is a hazájáért dobogott, aki minden földi sártól, szennytől tisztán, eszmei magasságokban élt, aki nemcsak közöttünk volt nagy, — de a világ nagyjai közt is messze kimagaslott, — aki minden tudását egy hosszú, változatos élet minden tapasztalatát, szellemének minden igazgyöngyét, magyar szívének minden tüzeit, világ-híres ékesszólásának minden fegyverét a trianoni börtön lerombolására állította sorompóba, — aki egymaga állt ki egy földrész raffinált diplomataival szemben a mi igazságunk védelmére, — elesett a védelmi harcban.

Visszaszállók jogászok emlékeim közé. Hosszu, vékony alakja ha feltűnt a Váci utcában, vagy a Kossuth Lajos utcában, minden ember köszöntötte, minden ember még egyszer megnézte, mikor elhaladt mellette. Pedig akkor még csak belpolitikus volt, de öreg korában is politikai ellenfelei előtt félelmetes harcos. Hü az elveikhez, kristálytisztá erkölcs, folt nélküli jellem, aki a hatalmával sohasem a maga, hanem mindig mások és a haza javára élt. Talán már akkor körülragyogta őt a hivatottak glóriája.

Egy mondatot csak az emlékeim közül: „Sohasem hízletem meg, de az egyszerű ember becsületérzésére hivatkoztam, melyet egyenlően értékeltem az u. n. „urával” és ezt az igazi egyenlőség alapjává állítottam oda, mely enélkül mindenkor csak hazugság lehet.” Ezeket azzal kapcsolatban írja, amikor magyarázza, hogy miért volt ő 1881-től a belpolitikában Jászberénynek a képviselője egész a halála napjáig.

Milyen boldog lehet ez a város, ha több mint egy félszázadon át a magáénak mondhatta

1881-től, harminchárom boldog esztendő, az a korszak, amikor a politikára azt mondták, hogy uri huncutság, amikor magamfajta kispolgárok közül csak az olvasta a politikai rovatot, aki az újságban is az ingyencségeket kereste, boldog kor, amikor még megengedhettük magunknak azt a fényűzést, hogy a 22 milliós magyar nemzetnek a 90%-a politikai analfabéta lehetett.

Aztán jött a világháború, utána egyik katasztrófa másik után, összeomlott az egész világunk, átgázolt rajtunk a sors keze s mi, ki holtan, ki nyomorékban, megtépve, megrúdosva a sárban maradtunk, majdnem mindannyian.

Aztán új korszak virradt ránk csonka országban, csonka korszak. Az akkor már 74 éves Apponyi is megtalálta a maga új munkakörét. Az élet minden fordulatát kiismert világos szellemével megértette, hogy ő itthon már csak kiegyensúlyozó, a szenvedélyeket tompító erő lehet, akinek igazi erejét más, magyar nemzeti szempontból sokkal általánosabb, sokkal magasabb célok szolgálatába kell állítania.

A veszített háború után a nemzet a maga keresztjét, ami alatt roskadozott, az ő 74 éves öreg vállára rakta, kiküldte Párisba, a béketárgyalásra. És ő vállalta. Vállalta azt a sok megszegyénítést, ami rajta keresztül a nemzetet érte. Vállalta, hogy aláírja azt az okmányt, amely évtizedes nyomorúságunkat megpecsételte, vállalta, hogy fegyenc módjára delegátus társaival valóságos börtönrácsok mögött éljen hetekig, hónapokig, egy tengernyi nagyságu ellenséges világ modern inquisitorai közt, csak azért, mert hazáját, nemzetét akarta szolgálni, azért, hogy a vesztély középpontjában szerezen tapasztalatot, hogy mi módon tudja azt nemzetéről, néperől elhárítani.

Csodálatosak a Gondviselés utjai. 12 éve, hogy sorsunkra a pecsétet rátették Trianonban. Tizenkét évet adott még ennek az aggastyánnak, hogy nemzetét kiemelje abból a hinárból, amelybe a békediktatum kényszerű aláírásával belekerült.

Ugyszólván utolsó percig teljes szellemi frissességgel, öntudatos lélekkel tudta vizsgálni, hogy oszlik a sötét borulat a nemzet felől, hogy érik a békeszerződések revíziója, csak mint Álmós vezér, ő sem tudta már népét elvezetni az ígért földjére, öreg korának egyedüli reménye, egyedüli vágya, hogy megérje a földi életében a trianoni börtön leomlását, nem teljesült még.

Milyen lelki kin lehetett az, mikor a keze a tollat szorította s aláírta a nevét arra az okmányra, amelyik Nagymagyarországra ráhengerítette a sírkövet.

Milyen boldogan hunyhatta örök nyugalomra a szemét, amikor látta, hallotta, hogy egykori nagy ellenségeink épp úgy aggodnak az életéért, mint mi magunk, amikor megláthatta a hajnal első

sugarait a Léman tó partján, ahová oly sokszor kiment ésszel, szívvel visszaszerezni azt, amit mi önkívület egy pillanatában oly gyorsan s oly könnyen kiejtettük a kezünk közül.

Dulce et de corum est, pro Patrai mori. Nagy halottunkról ezt minden frasis nélkül elmondhatjuk. Ne őt sajnáljuk, demi magunkat azért, mert nagy veszteség érte a magyar ügyet. De a Magyarok Istene, amint kegyelmes volt hozzánk, talán az marad ez utáni is.

Most a legmagasabb követségbe ment. Hadur hívta magához, sok kiváló szellemtársa közé. S hogy még eddig nem vesztünk el, sőt élünk, mutatja hogy csak a test porladó, a lélek, a szellem azonban örök és érték marad itt lent is, bármi légyen is a divat ezen a sárteken,

A lélek gyümölcse legtöbbször akkor érik be, amikor a porhüvelyéből felszabadult.

Dr. I. B.

Hitet és bizodalmat!

A miniszterelnök igen nagyfontosságú nyilatkozatot tett az egyik nagy budapesti napilap munkatársa előtt. Az egész nemzet jövőjét érdeklő kérdésekről esik benne szó, így szükséges, hogy minden magyar ember tudomást szerezzen róla.

A nyilatkozat legjelentősebb részének kivonatát alább adjuk:

„A közvéleményben sokszor indítanak el álgazságokat. A vezető politikus tartsa kötelességének, hogy ezeknek az utját keresse, szálljon szembe velük és leplezze le őket.

Az a beállítás, mintha én nyiregyházi és debreceni beszédemben nem szóltam volna a napirenden való pénzügyi kérdésekről, nem fedi a valóságot. Beszéltem az államháztartás egyensúlyáról, beszéltem az adókról, de ami a lényege a dolognak: beszéltem arról, hogy én élesen szükség van egy utolsó erőfeszítésre s egy utolsó áldozatra, amely bennünket a mából a holnapba átesgít. Részletekbe nem mentem bele, de nem azért, mintha én a nemzet előtt bármit is és bármilyen okból elhallgatni akartam volna. Szíld meggyőződéseim, hogy Imrédy Béln pénzügyminiszter javaslataival a kormány megállaopozza gazdasági fejlődésünknek jövőjét.

Ami a kritikák egy részét illeti, bizonyára könnyű úgy hatást kelteni, hogy az éremnek csak az egyik oldalát mutatják fel. Ez az egyoldalú beállítás azonban nem fedi a valóságot. Összes intézkedéseink és terveink alapvető tendenciája: törekvés a kisemberek védelmére a szociális igazság érvényesítésére, amelyet ezekben az intézkedésekben a progresszívitás elvének teljes alkalmazásával vittünk keresztül. Elhallgatják, hogy ezek az intézkedések védik az agrártársadalmat és különösen a kisgazdatiszticiákat.

És mi az érem másik oldala? Ez a másik oldal a következő: Nem veszik figyelembe, vagy legalább is nem beszélnek arról, hogy a pénzügyminiszter ut a külföldi hitelezők megillető transzferpénzeket szabadított fel állami háztartási célokra. Nem beszélnek arról, hogy a pénzügyminiszter ut a gazdasági vérkeringés megindítására 15 millió pengő leltel rendelkezhet és annak a jelentőségével sem akarnak számolni, hogy az iparvállalatok ugyancsak munkaalakalmak megteremtésére, saját erejükből ipari munkák szervezésére és finanszírozására egy szövetségi szervezet létesítenek. Óvakodnak rámutatni annak a jelentőségére is, hogy az ipar és mezőgazdaság tehetősebb része, ideszámítva a biztosító társaságokat is, negyvenöt millió pengő kölcsönt bocsájt az állam rendelkezésére a pénzügyi egyensúly helyreállítására.

„A besszisták, avagy kontremindörök, nagyon jól tudják, hogy a mai helyzetben szinte fizikai és matematikai lehetetlenség más utra térni mint arra, amelyen most mi vagyunk. De őket csak az érdekli, hogy egyes kiszakított intézkedések mi lehet a közvetlen hatása és hogyan lehet azokat a propaganda, illetve agitációs célokra felhasználni. Különösen erős besszmotívumot véltek felfedezni abban, ha a nemzeti munkaterv egyes pontjait élesen szembeállítják a legutóbbi

pénzügyi intézkedésekkel, holott úgy a nemzeti munkatervben, mint az azonnali munkaprogrammban is minden kétséget kizáró módon az államháztartás egyensúlyának biztosítását jelölték ki a legfontosabb irányelvül, amelynek minden más kormányfeladatát meg kell előznie. Egyrészt ellenünk akarják igazolni a tisztviselőket, másrészt ugyanakkor az államháztartásnak még sokkal radikálisabb és gyorsabb redukálást követelik. Lelkes szószólói az inflációnak, amely pedig kétségkívül elsősorban a fixizetéstől élő társadalmi rétegeket döntően végső anyagi romlásba.

Vegye végre tudomásul a magyar társadalom, hogy a mi költségvetésünket, a mi hibáinkon kívül horribilis nyugdíj és államadóssági terhek nyomják, amelyeket ha levonunk olyan alacsony költségvetési végösszeggel állunk szemben, hogy az ma már is alig biztosíthatja az ország kultúrzinovonálának a fenntartását.

Könnnyű az államcsőd gondolatával játszani, de lelkiismeretes ember nem fogja ezt az utat választani, különösen akkor nem, ha tudja, hogy van más kibontakozási és megvalósuló út. A kormányt pedig meg van ez a szíld meggyőződése. Nem akarok túlzott reményeket kelteni, de azt mondom, ha egy jó természetű és az Isten a megfelelő külkereskedelmi szerződések, a gyümölcsöző beruházások megindítása, a gazda adósságoknak és általában a belföldi és külföldi hiteltulgyeknek a helyes megoldások irányába való terelése, fokozatosan bár, de biztosan meghozza a gyógyulást.

Most a szakminisztereknek kell előlépnök konkrét javaslataikkal és pozitív intézkedéseikkel. A legközelebbi teendő az egységes exportintézet működésbe hozatala, a kormány átszervezése, a reszortok megfelelő átalításával, a minisztériumok belső átszervezése, a közigazgatás átszervezése, a decentralizálás jegyében. Az olasz-magyar gazdasági viszony kiemelítése, az osztrák-magyar szerződés hatásainak megfigyelése és a szerződés esetleges reparálása, a Németországgal való gazdasági tárgyalások megkezdése, a kliring-egyezmények megfelelő szabályozása, újabb megállapodások létesítése a külföldi hitelezőkkel. A belső gazdasági vérkeringés megindítása, mindez abban a szellemben, irányban és tartalommal, amelyet a nemzeti munkaterv kijelölt.

Mindenkinek azt ajánlom, hogy a kontremint, a besszpekulációt hagyja abba. Kezdjük meg végre az építő reformunkat. Üzenem pedig különösen a gazdasági tényezőknek: ne üljének fel hóborot, vagy rosszindulatú agyvelők és kiegyensúlyozatlan lelkek zagyva ideáinak, zavaros híreinek, kulmőrző perverzcióinak.

És üzenem azoknak, akiket illet: ne magyarázzák félre csitított békészándékaimat és megértést, egységet kereső törekvéseimet. Tudok keményen harcolni is. Üzenem végül mindekinek: higgyen minden magyar ember az én hittemmel a szebb jövő biztos elkövetkezésében.

Ismét kis diákok.

Néhány hónapja már, hogy bevándorolt komoly, méltósággal a háromlábú iskolatábla az Etes-Amáliai Olvasókor nagytermébe. A biliárdasztal kérdőleg tekintett lefele. A fiókokban a dominó és a sakk figurák ijedten húzódtak meg a szokatlan vendég láttára s félve várták a ricsajjal utána vonuló gyermekhadat. A zajos gyermeksergely azonban elmaradt. Helyette este komoly férfiak jelentek meg. Arcukon az élet gondja, kezük alig egy-két órája még a banya mélyén a csákányt emelgette.

A megszokott vendégek nem emelik le a biliárdasztal zöld takaróját; nem nyúlnak a dákók után sem. Amália bányatelep fáradt munkásai sorban leülnek az öreg iskolatábla elé és boldog merengéssel simogatják meg tekintetükkel a maszasos butordarabot.

Evtizedek rohannak visszafelé s a kérészek gyermekkezekké válnak.

Könnymen meg az appecipálás. Az emlékezés mind több és több fényt vet a táblán megjelenő s eltűnő sorok közé.

Kedves számsorok, régi ismerősök! Akkor régen bár tudatosak, de kevés tartalmuk. Ma az élet ezer és ezer eseményéhez fűződök. Egyre érdekesebb, ma tele vannak realizmussal és koncentrációval.

Az öreg tábla megilletődéssel feszíti ki mellét a kérészek kez vonásai alatt, melyet már csak a megemlékezés színez gyermekvonásokká. Azután csendben meghúzódik s helyet enged a könyvnek. A sok érdekes képet magábarejtő könyvek, melynek minden sorát végigszántották régen, piciny, agyon nyálazott ujjakkal.

Hogy teljes legyen a régi kép, elő-

adások után a kedélynek is jutatlak néhány morzsát.

Felcsendül a magyar nóta. Az érzés: a banat és öröm, lelkesedés és lemondás áruja el, hogy nem gyermek ajkán csendül már; hanem onnan mélyről, sok vihart kiáltó férfi kebelből száll a magasba.

A költemények is értelmesen hangzanak. Nincs bennük a gyermek át nem érő hangsúlya.

Igy ment ez estéről-estére míg el nem érkezett febr. 5-én a vizsga napja. Az Etes-amáliaaknai elemi iskola igazgatója, Rozehná Nándor és az albertaknai iskola tanítója, Vadkerti Béla, akik a tanfolyamot vezették, összegyűjtötték az alkalomra az eredmény kincseit, virágát. Az érdeklődők sokasága élvezettel hallgatta a befejező ünnepély tanulságos és gazdag műsorát. De nemcsak a vendégek, hanem a szereplők is élvezettel vettek részt az ünnepségen. Elveztek munkájuk gyümölcsét. Emelkedett lélekkel és csillogó szemekkel álltak a porondon. Műsoruk minden számával kiérdemelték a közönség tapsvihart. Vadkerti Béla tanító az ünnepség szónoka a nap történelmi jelentőségének méltatása kapcsán összegyűjtötte azokat a lelki kincseket melyekkel a tanfolyam idején gazdagodtak s Bozó József bátyatánító megköszönte a hallgatók nevében az előadók kártyáinak azt a fáradságot nem ismerő határtalan buzgalmát, mellyel nehézségek iskolai munkájuk mellett is lelkesen végeztek, irányították a felnőttes iskoláját a népművelési tanfolyamot.

Az ünnepség után ismét középre húzták a nagy biliárdasztalt s csak a sarokban álló tábla hirdette a tanfolyam helyét. Egyszer aztán ő is megindult vissza az iskolába. Felve néztek fel rá a sakk figurák, a nagy asztal tiszteletteljesen köszöntötte s feszes vigyázban álltak a falon a dákók.

Bozó József
bírá. tanító.

Adómorál és birtokpolitika.

Irta: Dr. Schand Károly ny. államtitkár orsz. gyűl. képviselő.

Gömbös Gyula miniszterelnök bemutatkozásakor nagyon életrevaló intézkedést jelentett be. A több ezer holdas birtokosok között is számosan vannak, akik adóhátralékukat nem képesek készpénzben megfizetni. A közigazgatási bizottságok, eddig kényszerűségből adtak halasztásokat a nagyobb birtokosoknak adóhátralékuk kilfizésére, mert árverés esetén nem tudta volna az állam az adóhátralékot megkapni, mivel nagyobb birtokra még kevésbé jelentkezett volna készpénzzel fizető árverező, mint kisebb földekre. Maga a tény azonban, hogy a nagyobb adófizetők is hátralékosak, méltán keltette fel kisebb adófizetők visszatérését és azok előtt akik nem tudták, hogy a végrehajtás biztos sikertelensége miatt történt a halasztás, az adófizetésre való készséget, másszóval az adóerőkölcsönt komolyan veszélyeztetette. A 33-as bizottságban már korábban javasoltam, hogy az adófizetéssel hátralékos, ilyen nagybirtokosok részére, tétessék lehetővé, hogy adóhátralékukat földben fizessék ki a kincstárnak. A miniszterelnök ezt a gondolatot magávé tette és a parlamentben bejelentette, hogy a nagyobb birtokosoktól földben veszi át az adóhátralékokat.

A nagybirtokosok adóhátralékuk földben való leadásával, elsősorban az adóerőkölcs biztonságára áll helyre, mert megszűnik az a félszeg helyzet, hogy legalább a látszat szerint éppen a legnagyobb adófizetők halasztást élveznek, míg a kisebbeknek feltétlenül fizetniük kell. A kormány okos elhatározása azonban még további üdvös hatással járhat. Lehetővé teszi, hogy az állam, még a nehéz pénzügyi viszonyok közepette is folytasson nemzeti és népies birtokpolitikát. A nagybirtokok adóhátralékainak kiegyenlítésére fordítandó földbirtokok területe, állítólag a szászor holdat is meg fogja haladni. Miután ezek a földek több száz kőszög határában vannak elszólván, e kincstári adóföldeket azonnal föl lehet használni a nemzeti és népies birtokpolitika céljaira.

A Nemzeti Munkaterv messzenézőbb célkitűzése a telepítési tevékenység. Addig is azonban, míg a telepítés valóra válik, amelyhez mégis csak nagyobb tőke is kell, a földön és az emberenyagokon kívül, a nemzeti és népies birtokpolitikának haladéktalanul megvalósítható

államtitkár orsz. gyűl. képviselő.

módoszata a törpe- és kis gazdáknak haszonbérleti földekhez juttatása.

Általános tapasztalat az, hogy a kisgazda-haszonbérlet, különösen azok, akik saját földdel is rendelkeznek, még a mostani viszonyok között is általában, rendesen fizetik a haszonbérleteket. Nagyon érdekes tapasztalat az is, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekben alakult mintegy hetven földbérlet-szövetkezet, illetve szövetkezetek földbérlet, ahol a bérbeadó önkéntesen adta a hitelszövetkezeteknek a bérletet és a hitelszövetkezet igazgatósága maga válthatta ki a gazdálkodásra alkalmas szövetkezeti tagokat, ott, a bérleti gazdálkodásban és bérletfizetésben fennakadás nem állott be. Mintegy 40.000 katasztrális holdon 7000 kisgazda folytat a földbérlet-szövetkezeti mozgalmat keretében élőnyös bérleti gazdálkodást. Ha a kincstár a tulajdonába kerülő adóföldeket a hitelszövetkezetek garanciájával szövetkezeti földbérlet formájában a törpe és kisbirtokosoknak juttatja, akkor nemcsak a haszonbérhez jut rendesen, de kellő területeket juttat a nemzeti birtokpolitika folytatására is, anélkül, hogy ehhez külön tökére lenne szüksége.

A kincstári adóföldeknek a gazdálkodó kismemberek kezére juttatása, szövetkezeti bérlettel formájában, olyan cselekedete a nemzeti egység kormányának, amely önmagáért beszél s amely egy csapásra két irányban jelent rendkívül üdvös kezdeményezést. Elhárítja az adómorál veszedelmét s visszaállítja a bizalmat a nemzeti birtokpolitika iránt. De főleg erősíti a hitet a kismemberekben, hogy az ország, mely a legnehezebb viszonyok között is cselekvéssel karolja fel jövőjét, jó vezetést alatt életet és tüzhelyet fog nekik biztosítani a szebb jövőre.

Egy kiállítás margójára.

Egy jónévű írónk vallomását olvasom meglehetősen régen. A sok indiszkréciónál is inkább az élelmiszer felhőkarcolója. Még illu korból való. Amikor még a szép nem utáni szivobogást, elnyomta korgó gyomra moraja. És az írási sem jövedelmeztek. Csak elindult a Parnasszus felé vezető uton.

Az éhség rossz tanácsadó: felcsa-

MEGHÍVÓ.

A HUNGÁRIA VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNY TÁRSASÁG
a városháza dísztermében

villanykiállítást

rendez, amelyen az összes nélkülözhetetlen villamos
háztartási cikkek üzemen is bemutatásra kerülnek:

Belépődíj nincs! Nyitva f. hó 16-ig!

A kiállítás megtekintésére ezuton is tisztelettel meghívja a
HUNGÁRIA VILLAMOSSÁGI RT.

post reklámíróknak. Feldicsérte a hangzatos, unjonnan bevezetett cikkeket. Pl. így:

A legjobb a Weisz számai
a többi csak pszichicári.

Életnek fűszere
a Kis Ferko műszere.

Barna. fehér cipója
a fekély vigasztalója.

Jó a kolbász, jó a hurka
de legjobb az Ádám bunda.

És így tovább. Fogadallan prókátorként ontotta a kedvescínál, pénztárca nyitogató rimeteket. Meg is lett az eredménye. Ahogy fogott a Weisz számai, úgy gyűltek írónk élelcamrájában a present csomagok. De kapott ruhát, kenyeret, cipőt, étvágycsinálót és emésztés szabályozót. És mind a rimékkért.

Erre a jónévű íróra gondoltam, amikor városunk hírességei jutottak eszembe. Így például a szén. A jó tarján szén. Milyen könnyű volna írni róla egy rimet. Present egy csille szén. Aztán a többi. A Rimamurányi Salgótarjáni Vasmű R-T-rol. A sok pompás gazdasági kézziményeiről. A Salgótarjáni Palackgyár R-T. világhíres üvegáruiról. A Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő R-T. perpetuum kályháiról és sok más praktikus találmányairól. A Kohn Lipót féle inycsiklandozó likör és rum különlegeségekről. A Friedmann Testvérek testhez álló ruháiról. Römer Árpád új modelljeiről. A „Hangya” friss áruiról. A „Kék macska” lokálról... Itt is lehetne miről írni. És itt a Hungária Villamossági R-T. kiállítása. Direkt tarjánai büszkeség. Esténként a város arca három helyen is ragyog a büszkeségtől. Milyen kedves lenne, ha ez a három reflektor bevilágítaná legalább nagy ünnepen szomorú éjszakáinkat. Mondjuk karácsonykor az éjfélimén. Egy legalább mindig. Hogy jelképezze a fény városát, ahonnan már eddig 186 város és községben ömlik el a világosság. (—th)

Hírek és különfélek

Dr. Spielberger Zoltán orvos
szabadságáról visszaérkezett és rendeltetését ismét megkezdte.

Kedves Előfizetőinknek! „A Munka” szerkesztősége és kiadóhivatala hála köszönetét fejezi ki azért a támogatásért, amellyel kérő szavunkra az előfizetési díjak beküldésével segítségünkre sietni szíveskedtek. A mai nehéz, gondterhes idők egyetemes megbecsülésével könnyebben viselhetők el. Kérjük Előfizetőinket, hogy akik még saját hibájukon kívül hátralékosak vannak, legalább résztörlesztést eszközöljen szívesek legyenek. Így rajtuk is segítenek és további ragaszkodásuk jelét adják vele, ami nekünk mindenképpen fontos. „A Munka” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az Omke salgótarjáni kerületének fűszer szakosztálya f. hó 9.-én csütörtök este látogatott szakgyűlést tartott, a fűszerezés est 7 órai záróra kérdésében. Gutfreund Antal a fűszer szakosztály elnökének megnyitóját után Singer Gyula az Omke titkára előadta, hogy a fűszerkereskedő segédek mozgalmát indították a 7 órai záróra kérdésében. A

polgármesteri hivatalhoz 23 aláírással egy memorandumot adtak be, amelyben kellő indoklás mellett kérték ez ügyben a polgármester támogatását. A kérdés hosszabb vitát provokált, majd több hozzászólás után az elnök megállapította, hogy úgy szociális, mint takarékosság szempontjából kívánatos a 7 órai zárórának a bevezetése, majd tikos szavazást rendelt el, amelynek eredményeképpen egyhangulag kimondotta a szakgyűlés, hogy a 7 órai zárórának a bevezetését kívánatosnak tartják a szombat este kivételével, amikor a zárórát 9 órában kívánják megállapítani. Ez ügyben megkezdik az Omkét, s felkérjük, hogy a záróra ügyében az illetékes helyen járjon el.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok kik felejtethetetlen jó feleség, illetve jó anyának elhunyt alkalmából lajdmunkat részvételükkel enyhíteni szívesek voltak ezuton mondunk hálás köszönetet. Pindroch József és gyermekei.

A „Mansz”, Salgótarjáni Ösztály a elmúlt kedden tovább folytatta diadalmas propagandáját a magyar kézimunka és népművészeti értékek megkedveltetése érdekében. A foglalt városához helyett az Ipartestület vezetőségének előzetes engedélyével Gaál Ferencné az Ipartestület kis termében tartotta meg nagysikerű, mely tudású előadást a dunántúli népművészetről. A sziv és szemi gyönyörködött kézimunkák tarka, magyar tudást és erőt sugárzó pompájában gyönyörűség volt a limonstili előadásban gyönyörködni Magyar a magyarnak — ezt a meggyőződést vitte haza az előadás kis száma, de annál lelkebb közönsége. Gaál Ferencné felolvasásában előre vette fényét egy Salgótarjánban meginduló nagy magyar kézimunka és népművészeti tanfolyamnak, valamint egy szaküzletnek is. Ezt a bejelentést a város közönsége is bizonyára örömmel veszi s a mostoha magyar értékeket annak idején szeretetébe fogadja.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett jó apánk, illetve nagyapánk temetésén megjelentek ez uton fejezzük ki köszönetünket. Néhai Gócs Mihály gyermekei és unokái.

Dr. Sprenger Mercedes előadása. A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet február 9-én, délután tartott taggyűléstén Dr. Sprenger M. Mercedes nővér, országos főtitkár tartott előadást. Előadása elején kegyeletes szavakkal megemlékezett a nemzet nagy halottjáról, gróf Apponyi Albertől. A megemlékezés a megjelentek mély megilletődéssel, állva hallgatták végig. Majd a közeledő nagybőrtre való tekintettel az előadó a bójának a káth. hitéletben való nagy jelentőségéről beszélt, végül pedig az országos kath. női mozgalom legközelebbi, gazdag munkaprogramját ismertette. A közvetlen hangú és igen tanulságos előadást a nagy számban megjelent vendégek és egyesületi tagok nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták végig. Az előadás után a Nőegylet kiváló, tagjai körében igen kedvelt és népszerű előadói tisztelgésre teát adott, melyen az előadás megjelentek majd mind résztvettek.

Malinovitsné fényképezési műtermét Fő-utca 45 szám Salgótarján Takarékpénztár épületébe (Orangyal patikával szemben) helyeztem át. Ahol ezután is a legzebb és a legmodernebb fényképek készülnek.

Ker. Szoc. munkások álarcos tánc-estje a Kath. Körben ma este 8 órai kezdettel.

A hét külügyi eseményei.

Sok találgatásra adott okot Sándor szerb király sинаia-i látogatása sógoránál, Károly román királynál, melyet a szerb hivatalos körök magánjellegűnek nyilvánítottak, azt Sándor király „rokoni szeretetével” indokolta. Mint most kiderült, e látogatásnak korántsem volt magánjellege: Sándor király Románia támogatását szeretné volna biztosítani esetleges orosz-szerb konfliktus esetére. A szerb ulazkodó azonban eredmény nélkül tért haza, mint ahogyban Szerbia ezirányú ígéretet a belgrádi kisenintelen-konferencián sem tudott keleti szomszédjától kapni.

Romániában a mult heti súlyos zavargások részleges orszomalapot kihirdetésére vezettek. Nem tudni, ki áll e zavargások mögött; egyes beavatottak azonban az oppozícióban levő liberális pártot teszik felelőssé az eredményekért, mely állítólag így módon akarja a kormányon levő parasztpárt pozícióját aláánni. Ismeretes azonban Károly király antagonizmusa a liberális párttal, száműzetésének ideje alatt legnagyobb ellenfeleit szemben, melynek kormányra jutását korántsem hajlandó támogatni. Furcsa fényt vet Románia belviszonyaira, hogy egyes pártok így eszközök használatától sem riadnak vissza.

Hitler Adolf, az új német kancellár szigorú sajtórendelete erősen lefékezte a baloldali sajtót, mely Hitler kinevezése óta ugyancsak nem válogatta meg kifejezéseit a kormány ellen. Hitler szerdai, a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy tíz év múlva marxizmus nem lesz Németországban, — és így irányban tett lépése a porosz parlament feloszlata is. — Mintha azonban a birodalmi kormány egysége már a mult hét folyamán megrendült volna: Hugenberg, a gazdasági tárca tulajdonosa, élesen bírálta Hitler választási propagandáját. Hitler ugyanis az új parlamentben kizárólag a saját pártjának abszolút többségére számít, ami az ő szempontjából érthető is, mert az eddigi kompromisszumos kormányban eredeti terveit véghez nem viheti. Hogy a birodalmi kormány ily összetételben sokáig nem fog megmaradni, e'ottem kevés látszik kétségtelennek. Sokat beszélnek külföldi körökben esetleges német restaurációról is a jobboldali német pártok megerősödése kapcsán, — amennyiben a restauráció személyi kérdésének megoldására tudnak jutni.

A francia költségvetési miniszter, Lamoureux a francia államadósság törlesztésének egy évi felfüggesztésével — melynek összege 3 milliárd 400 millió frs-t tesz ki — kívánja az államháztartás egyensúlyát részben biztosítani, ehhez járul még a tervbevett kölcsön és az adóemelés, illetve kincstári megtakarítások. Jól lehet Chéron tervbevett adóemelési kincstári megtakarításai a jelenleginek kétszeresét tették ki, a francia közönség az új tervekkel sincs megelégedve, aminek viharos lefolyása gyűlésekben és sztrájk-határozatokban ad kifejezést. — Nagy fölűlést kellett Franciaországban Tardieu alkotmányreformot célzó négy pontja, melyekben többek között a parlament költségvetési jogainak megnyirbálását javasolta. Indítványozza még a szélsőbal érzésű állami tisztviselő elbocsátását, a képviselők mandátumának meghosszabbítását s a nők szavazati jogát — ami, ismervé a francia nők konzervatív felfogását, erős jobboldali eltóladásokra vezetne a meglejtendő választásokon.

A január végén Írországban tartott képviselőválasztások De Valera angolellenes „Fianna” Faim” pártjának döntő győzelmével értek véget. Nem kétséges, hogy Anglia és Írország már eddig sem túl barátságos viszonya ennek következtében még jobban ki fog éleződni, ami hatását főképpen gazdasági téren, első sorban Írország kárára fogja éreztetni. Érdekes az Ír nemzet magatartása: a szintén angol-ellenes, de az angol-Ír viszonyt barátságos eszközökkel liquidálni kívánó Congrave helyett inkább a gyorsabb és merészebb eszközökkel dolgozó De Valera-ra szavazott, holott az utóbbi uralomra jutásával bekövetkező gazdasági hátránnyal tisztában volt.

Rudnay András.

Vasutas bucsuzó—vasutas be-köszöntő. A Máv Hatvan—Salgótarjáni vonalát a vonalrendezésekkel kapcsolatban a budapesti üzletvezetőségűl a miskolci üzletvezetőséghez csatolta át az igazgatóság f. hó 1-től. Ezzel a vonalátcsatolással kapcsolatban több áthelyezés is történt vidékünk vasutas vezetők körében. Így Kisterenyéről Budapestre lett áthelyezve Buchgraber Gábor felyűvelő állomásfőnök is. A közszereletben álló főtisztviselői kártársai és beosztottjai m. hó 28-án vacsora keretében bucsuztatták. Az első felköszöntőt Brantner Kornél tiszt mondta meg a meghívott szavakkal nyujtva át egy emléktárgyat Ráduly Károly fűtőházvezető a több szolgálati ág nevében beszéllendülesek szavakkal, majd a jobáratok Istén hozzádát Szántay István salgótarjáni állomásfőnök tolmácsolta. Kaszás Károly váltóór rimes verse a beosztottak ragaszkodását tolmácsolta. Wolf Károly főmérnök pedig a nagybátyoni barátok nevében szóalt fel. Buchgraber Gábor, aki 5 éve vezeti Kisterenye állomást és általános szimpátiának örvendett az egész vidéken meghívott szavakkal köszönt meg az üdvözlést. Minden felszólaló egyben a Somoskőújfaluról Kisterenyére helyezett új főnököt vitéz dr. Németh Györgyöt is köszöntötte. Dr. Németh titkár állomásfőnök, aki városunk pályaudvarán is tett szolgálatot, s aki többször megbeszélve a háborút is végig küzdötte, gyakorlott szónokra való fel-szólalásában a hazafias és lelkiismeretes munka mellett tett hitet. Somoskőújfalura a vasuti felsőbb Varga József mezőcsáti állomásfőnököt helyezte állomásfőnöknek.

SBTC. január 28-án 150 teritékes vacsorán gyűjtötte össze tagjait, barátait. Nem egyszerű vacsora volt ez az összejövetel, hanem ünnepi találkozó, abból az alkalomból, hogy az SBTC az Észak-magyarországi kerület I. helyezettje lett. Szinte példa nélkül álló a sportvilágban ez az előretörés, amely a II. osztály bajnoksága után rövid idő alatt a I. osztály helyezettjévé eredményezett. Deszberg Hermann elnök rövid visszajáratást velett a felelő ivelő sport törekvése s buzdító szavak és kézzsúritás mellett osztotta ki az I. és II. csapat tagjainak az érmeiket. (Alább közöljük.) Majd Horváth László h. polgármester buzdította további munkára a sportoló ifjuságot, megemlékezve a világháborúban nagy dicsőséget szerzett magyar virtusról. — Kovács Aladár a rivális és nemes ellenfelel a SSE-ről emlékezett meg szeretettel és üdvözölte a megjelent küldöttséget. — A SSE részéről Szabó István választott, illetve a SBTC elnökségét és tagjait. — Ifj. Timaróczy Sándor az egyesületi életben szükséges ellenzéki magatartásról beszélt, amely nélkül helyes eredményes munka nem várható. Majd Bollner Pál az SBTC. agilis ügyv. elnöke beszélt. Figyelmeztette a sportoló ifjuságot, hogy a dicsőség és sok elismerés ne elbizakodottságot, hanem újabb kedvet, lelkesedést kölcsönözzön a további munkához. Szerető szavakkal emlékezett meg a SPAC (pallakgyári) törekvő fiatalágáról, akik hűségess szolidaritással állanak a SBTC mellett. — Megemlékezik a sport nemcsak testet, de jellemet fejlesztő hatásáról. Elismerő szavakkal köszönti az öreg játékosokat és a diszes ezüst serleget Ménich Antalnak nyujtotta át, aki azt tovább adta rövid jelmondat kíséretében hörpintve annak a tartalmából. — Sportszerű beszédet mondtak még Singer Gyula, ifj. Takács Ferenc stb. Az impozáns klubvacsora erős, összetartó, sportrajongó szellemről tett tanubizonyosságot. Nemzeti értékeket nevel a helyesen vezetett sportolás s nagy, nemes célok szolgálata állítja az egyszerű magyar ifjut, akit sport nélkül az élet romboló árja bizonyára sokszor ingoványok felé sodorja. Búszkesége a nagyszerű sportfejlesztő szűkebb hazánknak: városunknak is ezért további lelkesedést és dicsőséget a SBTC-nek! (Ermet kapott I-ső csapat bel-i játékosok: Géci Pál, Takács Béla, Takács Lajos, Petre Márton, Herczeg Ferenc, Szabó István, Szalai József, Ménich Antal, Orlik Gyula, Stiericz Imre, Krajcsi Károly, Górbicz József, Pál Lajos, Kósléder József, Vágó Jenő, Zsen-geller Gyula. II. csapat: Kurinka Pál, Kőváry Árpád, Vágó Károly, Omaszta Lajos, Dózsa György, Jancsár István, Wálkamp Lajos, Trágel József, Horváth Lajos, Morovnyán Géza, Bulovanyk Dező.)

Egy szoba, konyha, speiz és előszoba azonnal kiadó. Salgótarjáni Takarékpénztár.

A Salgótarjáni Ipartestület 1933. évi február hó 11-én (szombat) este 9 órai kezdettel, az Ipartestület székházának összes termeiben, könyvtárának kibővítése alapja javára, táncszal egybeköltött zárkörű műsoros estélyt rendez. Belépődíj: Személyjegy 1 20 P. Család-jegy (3 személy) 3 P. Felülülzetéseket tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadnak és hirtapilag nyugtáznak. Tánchoz a zenét a bányatársulati zenekar és Hangonyi Rudas Rudi cigányzenekaru szolgálaltja.

A Hungária Villamossági Rt. propaganda osztályának kiállítása. A városháza tanácstermében f. hó 16-ig tartja rendkívül érdekes és sokoldalú kiállítást a Hungária Villamossági Rt. — A propaganda osztály bejárja kiállítási tárgyával azt a nagy darab magyar földet, amelyet ez az életképes, nagyjövőjű vállalat a vízfázisától centrálé javára meghódított. Most hazajött. Salgótarjánban iparkodik népszerűsíteni a villamosságot, a villamos áram szinte korlátlan használatosságának gondolatát. Az érdeklődők és vásárlók állandó nagy csoportja azt bizonyítja, hogy itthon is megértették a kiállítás nagy jelentőségét. E sorok írója több ízben is megtekintette ezt a modern boszorkánykonyhát, az egészség és az emberi kényelem Eldorádját. A legmodernebb kivitelű, csinos villanylámpáktól, csillároktól kezdve, a legpraktikusabb világos honyha és melegítőkn át, az egész megvédését célzó sugárzó készüléke-
kig, rádióig — van itt minden, mi szem szájnak kellemes. Külön meglepetés a rendkívül olcsó árak és a mai nehéz viszonyokkal számoló rendkívüli kedvezményes részletfizetések. — Az elmúlt szombaton Weisner R. Félix, a Hungária Villamossági Rt. főmérnöke „A villamosság a gyakorlatban és a tudományban” címmel tartott igen érdekes és változatos gyakorlati példákmal illusztrált előadást nagyszámu érdeklődő közönség előtt. A Hungária Villamossági Rt.-nak propaganda a kiállítás, propaganda főmérnökeinek előadása, de higyejék el, a legnagyobb propaganda az a három reflektor, amely esténként mint a fejlődés és szebb jövő ígérete az Ezeregy éjszaka meséibe illő fénykéveit ontja a mi sötét tarjáni utcáinkra és várja az épületeinket tündérszépé. — Nem lehetne ezt máskor is megcsinálni?

A régi világhírű magyar gyártmány a Tiszaújfalai bajuszpedró mindenütt kapható.

Köznyűlés. A Róm. Kath. Olv. f. hó 12-én d. u. 3 órakor tartja XXXIII. évi rendkívüli közgyűlést. A tagokat ezton is meghívja az Elnökség.

Nagy Magyar Estünk közönségéhez!

Hálás szívvel mondunk köszönetet Salgótarján és vidéke nemeslelkű társadalomának azért a nagy értékű pártfogásért, amellyel növegyeink jótékonyuló Magyar Estjét felkarolni szives volt. Nemzeti esleltésünkben egyetlen vigasztalásunk, reményünk, kötelességünk csak az lehet, hogy összefogott kézzel, összdedobban szívvel segítségünk átmenteni a válságokan azokat a szerencsétlen embertársainkat, akiket önhibájukon kívül sűjt a magyar balsors.

Ez összefogásunknak — hála a Gondviselésnek — fényes erkölcsi és anyagi sikerét értük el, mert estélyünk összebe-
vétele 3085 50 P., tiszta jövedelem 2463 35 pengő volt; sok fáradt, szomorú szempárból törlöttük ki a könnyeket.

Hisszük, hogy munkánk, teljesítményeink komoly, átfogó volta biztosító jel: hogy megkopott, elárvult magyar életünk gyászos éjszakájából mégis ki kell fakadni az új magyar hajnalhasadásnak.

Ezzel az érzéssel, ezzel a gondolat-lal köszönetünk meg Salgótarján és Vidéke nagyerdemű közönségének jótékony céljaink iránt tanusított megértő jószágát.

Hazafias üdvözléssel: A Manz Salgótarjáni Osztálya, — a Szent Erzsébet Róm. Kath. — és az Evangélikus — és az Izraelita Növegyet Elnöksége.

Köszönettel nyugtazzuk magyar es-tünkre befolyt adományokat: Fővédnökök: Dr. Chorin Ferenc és neje 200 P. dr. Heinrich Antalné 100 P. dr. Sztranyavszky Sándor 20 P. dr. Biró Pálné 100 P. dr. Baross József és neje 20 P. dr. Soldos Béla és neje 50 P. Söpkéz Sándorné 25 P. Zorkóczy Samuné 50 P. Légrády Béla

A spanyolnátha

és általában mindenféle megfűlések megbetegedések legbiztosabban leküzdhető az ezerszeresen bevált

Aspirin-

tabletták

használatára által.

Vásárlásnál kifejezetten Aspirint

kérjen és ügyeljen az eredeti

"Bayer"-csomagolásra, a zöld szal-

laggal. Kérdezze meg

orvosát.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Minden gyógyszerárban kapható.

Nátháláz.

Bár már 1898-ban egyszer végigtüszögött egész Európát, mint orosz nátha, mégis azt kell mondanunk, hogy a világháborútól kaptak ajándékba. A legborzalmasabb időkben, amikor az ellenségek százezer számra pusztították egymást, beállt hozzájuk segítőhársnak a spanyol náthának nevezett járvány, amely jobban megítélte az emberiséget, mint a legkifinomottabb fegyverkezési mód. Alig van olyan család, akinek ne lennének fájdalmas emlékei ezekből a napokból. Fokozta az ijedelmet az a tudat is, hogy az orvosok tehetetlenül voltak kénytelenek szemlélteni ezt a bacillus-háborút. Igaz ugyan, hogy ma sem sokkal különb a helyzet, mert az orvosi tudomány még most is csak tapogatózik és tünetesen próbálkozik legyőzni.

Szinte felesleges már ismételni azokat a tüneteket, amelyek megelőzik az influenza megjelenését. Általános bágyadság, levertség, étvágytalanság, hirtelen láz, borzongás, fej- és tagfájdalmak, bántalmak, nátha, hörög- és légsőhurut, könnyezés, hányás, émelygés, szédülés, fülzúgás, a világosságtól való irritáció és ki tudná még elsorolni mindazt a sok kellemetlenséget, ami rendellen összevisszaságban rászárad a szegény betegre. A különböző tünetek megfelelően alkalmas az orvos a gyógyszerrel, innen van tehát az a sokszor feltűnő eltérés, ami az egyes betegek kezelésében mutatkozik. Eppen emiatt nyílik bő alkalom a háziorvosok alkalmazására, amit jórészt kurázslásnak is minősíthetünk, mert csak általános panaszok és nem komoly orvosi megállapítás az alapjuk.

Általános hiedelem, hogy a nátháláz ellen az alkohol, különösen pedig a forró bor a legjobb orvosság. Az orvosok az ellenkező véleményét valójában arra törektenek, hogy a megfázott szervezet ellenállóképességét erősítsék, főképpen a szív működését tegyék zavartalanabbá, holott az alkohol szokatlan mértékben való élvezése éppen az ellenkező hatást váltja ki. Aki tehát úgy érzi, hogy a járványos náthához hálójába került, ha csak teheti azonnal hívasson orvost, mielőtt el nem hatalmasodik rajta a baj. Az influenza olyan ártalmatlan betegség, amelyről soha sem lehet tudni, hova lyukad ki és nem dönti e gyászba a családot.

Mint előbb említettük az orvosi tudomány csak birkózik a tünetekkel és magát a lényegyet nem ismeri tökéletesen. Az úgynevezett Pfeiffer bacillus jelenléte majdnem minden betegben kimutatható. A legújabb kutatások olyan nyomom haladnak, hogy a nátháláz és a veszettség bacilusai az orrot a füllel összekötik, úgynevezett eustachio kúrtban tanyáznak és ahonnan sikerül kiirtani, vagy eltávolítani a fészkeket, megszűnik a betegség alapja is. Ezek azonban még csak tapogatózások és nem lehet holt biztos megállapításoknak elfogadni.

Mint minden veszedelmes járványos betegség ellen, természetesen az influenza ellen is megtesznek a hatóságok minden intézkedést, hogy csökkentsék erejét. De éppen a sokféle lehetőségek és a betegség alapjának bizonytalansága miatt, csak általánosságban lehet bizonyos szabályokat érvényesíteni. Azt tapasztaltuk, hogy a tiszta levegő, egészséges táplálkozás és természetes életmód mellett a nátháláz nem hatalmasodik el. Kerülni kell a szűk helyen tartott népes összejöveteleket, zsúfolt alkalmatosságokban való utazást és főképpen szem előtt kell tartanunk a tisztálkodást. Mosakodjunk még lelkiismeretesebben, mint egyébként, különösen szánkat, orrunkat, torkunkat és végtagjainkat tartsuk tisztán. Bő folyadék, sok szabadban való tartózkodás és mozgás, ami elősegíti az anyagcserét és egyben erősíti a szervezet ellenállását is.

Az alkalmazottaknak a postahivatalok úján is bejelenteni az OTI-hoz. A nagyközönség kényelmét szolgáló és amellyel a vidéki munkaadók számára anyagi megtakarítást jelentő rendelet lépett életbe. Az OTI-nál biztosításra kötelezett alkalmazottakat minden postahivatalnál is be lehet jelenteni, ahol egyben a bejelentéshez szükséges nyomtatványokat is be lehet szerezni. A postahivatalok a bejelentő, ki-jelentő, változat jelentő lapokat darabonként 4 fillérért fogják árusítani. A posta-

hivatalok a szabályszerűen kitöltött jelentőlapok kezeléséért pedig 10 fillért szednek, melyet postabélyegben kell a jelentő lapot törzslapjára felragasztani. E rendelkezés életbelépése folytán a vidéken lakó munkaadók ezután helyben a postahivatalban megvásárolhatják a jelentő lapokat, a bejelentéseket is ugyanitt eszközölhetik s a bejelentéskor már az igazoló szelvényt is megkapják. Ugyancsak a postahivatalok árusítani fogják az orvosnál való jelentkezéshez szükséges munkaadói igazolványokat, melyeknek ára darabonként 10 fillér. A munkaadói igazolványt e legújabb rendelkezés szerint a kerületi pénztártól is 20 fillérért lehet beszerezni. Az ipari munkavállalók részére pedig zöld színű munkaadói igazolvány van rendszeresítve.

Rendelet az adóbejáratlás nyitására. A pénzügyminiszter most utasítást adott a pénzügyi hatóságoknak, hogy a részletfizetési kedvezményeket a gazdasági bajok méltánylásaival állapítsák meg. Általában az adóhivatalok 12 havi, a pénzügyigazgatóságok 24 havi részletfizetési megadással a lakhatalmazást. A részletfizetési iránti kérelmeket az illetékes adóhivatalnál kell benyújtani. A kérvényre 2 pengő bírlégy ragasztandó. Az előírt és mellőzhetetlen szigor az adóbejáratlás körül soha se fájuljon ellenállásnak és kerülni kell minden olyan cselekményt, amely csak az egyes adózók romlását idézné elő.

Forgalmi adó az egész vonalon fázisrendszerre. A fázisadónak az egész vonalon való bevezetésére a pénzügyminisztériumban már folytak a munkálatok s remélhető, hogy a vonatkozó rendeletek pár hét múlva napvilágot látnak. A vasra, a fémekire, villamossági és egyéb szerelési anyagokra, valamint gépekre vonatkozó fázisrendelet már az érdekképviseletek ankétja előtt fekszik. Előkészítés alatt áll az építőanyagokra, valamint a vegyszereket és festékanyagokra is a fázisrendszer kiterjesztése. A fa fázis bonyolultabb kérdés, hosszabb előkészületet igényel. Mindenesetre a kormányzatnak az a célja, hogy mindaddig, amíg az államkincstár a forgalmi adó bevételeket nem tudja nélkülözni, legalább a zaklatástól mentesítse a feldolgozó ipart és a közvetítő kereskedelmet. Ez pedig a fázisrendszerrel elérhető.

Az Egyesült Keresztény Nemesi Liga balassagyarmati osztálya február 5-én Endrefalva községben házias ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyt Marno Tivadar, az osztály főtitkára nyitotta meg az ünnepi beszéddel dr. Várhelyi Miklós, Balassagyarmat város tanácsnoka mondotta. Közreműködtek még: Vitéz Honfi Sándor tárogaton kuruc dalokat adott elő, Gáthy Zoltán magyar dalokat énekelt banjót kísérettel, Benkő István pedig szavalattal szórakoztatta a nagy számú közönséget. Az ünnepély a Hymnus elénekkelésével végződött.

Egy szoba, konyha, speiz és előszoba azonnal kiadó. Salgótarjáni Takarékpénztár.

Két szoba konyhás ház gyümölcsös kerttel olcsó áron eladó. Bővebbet Pécskő-utca 27. szám alatt Seidner Ignácnál.

SPORT.

Ökölvívó mérkőzés az acélgyári iskolában.

A SSE ökölvívó szakosztálya f. hó 12-én vasárnap avatja fel újonnan elkészült box-ringjét nagyszabású ökölvívó mérkőzés keretében, melyen a budapesti Török SE 7 kiváló versenyzőjét látja vendégül. A verseny iránt, mely az acélgyári iskola tornatermében d. u. fél 4 órakor kezdődik — igen nagy az érdeklődés.

Asztali tenisz.

A SSE asztali tenisz szakosztálya rendezi meg ez idén Salgótarján férfi egyes bajnokságát. A versenyek f. hó 13-ától 19-ig tartanak. A tavalyi évő Lombos csak igen erős küzdelem után tarthatja meg bajnoki címét, miután egyforma eséllyel indul a győzelemért Bellák, Böngelük és Tuska, de beleszól a küzdelembe a két fiatal SSE játékos Karancsi és Madarasi is. Ugyanekkor, ezen versenynél párhuzamosan egy II. osztályú egyéni verseny is lebonyolításra kerül, melynek mezőnye a fiatal generációból kerül ki s melynek főleg tehetségkutató jellege lesz.

Nyomatott: „A MUNKÁ” nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán

Itt az ideje, hogy Ön is kidobja

elavult villanylámpáit és vásároljon helyettük nálunk

Superlite-izzókat.

Garantáltan félannyi áramfogyasztás — kettőzött fényerősség!

Referenciák: Duda Lajos, Gábor Ferenc dr., Hegedűs Gyula, Nagy József, v. Donázy Győző, Widder Gyula, Römer Árpád, Mayer Vilmos, Spielberger Zoltán dr., Kovács Aladár, Figus Béla dr., Botos Tibor, László György, Blajer Farkas, Szauer Andor gyógyszerész, Hoffmann Ármán, Chmell Imre, Eisner Gusztáv, Szász Zsolt, László igazgató, Friedmann Testvérek, Sonnenschein David, Káner Már, Tóth Sándor, Kovács Nándor mérnök, Farkas Péter, Luszit Miklós dr., Spielberger József és Fiai, Kivovics Jenő, Zsuzs Antal, Sötér Ignác, Löwy Testvérek, Löwy Béla, Poni Sándor, Krajcsovics Gyula, Csirbész István, Friedler Samu, Székely Imre, Mórós György, Dekor János, Kácsér Dező, Grünfeld Sándor és Hettyei Péter urak.

Vegyen meg ma SUPERLITE izzót az alábbi cégeknél:

Bartha Kezso	Szántó Testvérek	Schwarz J.	iff. Timaroczy Sándor
Fő-utca 50.	Fő-utca 23.	Fő-utca 108.	Erzsébet-tér 5.

Nagyban: LIGETINÉL, Fő-utca 116. — Duda cukrászda mellett.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Malinovicz Ilésné és Tarsai Erzsébet-téri (a vasúti sorompó mellett)

fényképészeti műtermet

átvettem.

Vállalom mindennemű fényképészeti munkának a legbiztosabb kivételben, a mai viszonyoknak megfelelő jutányos áron való gondos előkészítését és kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel:

Almási Anna

Salgótarján, Erzsébet-tér.

2x1 szoba-konyhas lakás, istálló, korsmahelyiség lakással, nagy teremmel a Forgács-utcában ház eladó, esetleg bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad a Salgótarjáni Takarékpénztár.

Mit kell tudni a háztartási alkalmazottak betegségi biztosításáról. A betegségi biztosítási járulék minden egyes háztartási alkalmazott után egy-egy napra 10 fillér, egy-egy teljes napnál hónapra — a benne foglalt napok számára tekintet nélkül — 3 pengő. A baleseti díj minden egyes háztartási alkalmazott után egy-egy napra 15 fillér. Minden egyes háztartási alkalmazott után egy-egy hónapra összesen 3 pengő 15 fillért kell fizetni. A betegségi biztosítási járulék felét (napi 5 fillért), illetve havi 1 pengő 50 fillért a munkaadó a háztartási alkalmazott javadalmazásából levonhatja, a baleseti biztosítási díj azonban kizárólag a munkaadót terheli.

Rendelet az adó és vámemelésekről és a tisztviselői fizetéseik leszállításáról. Az államháztartás egyensúlyának a biztosítására kidolgozott program alapján a kormány több rendeletet bocsátott ki; az egyik rendelet a kamatilletékek felemeléséről és az osztályilletékek rendkívüli pótlékának emeléséről szól. A betéteket sújtó kamatilletékeket 5 százalékról 10 százalékra emelték fel, a magán kölcsönök kamataira érvényes 10 százalékos illeték kulsát 15 százalékra emelték. Az osztályilletékek rendkívüli pótléka a rendelet értelmében száz százalékos lett. Egy másik rendelet a villamoslámpák és rádiócsövek megadótatásáról intézkedik. Az átlagosan használt rádiócsövek adótelege darabonként 150 pengő. A kávé, tea és fahéj

vámját 50 százalékkal, az egyéb fűszerek és a délyülmölcsök vámját pedig 100 százalékkal emelték. Az egyes adók után fizetendő rendkívüli pótlékok és egyes adótelegek felemelése tárgyában kiadott rendelet úgy intézkedik, hogy a házáddal 5 százaléknak megfelelő rendkívüli pótlékon belül a házádd 20 százaléka mint rendkívüli pótlékot is kell fizetni. Ez alól mentesülnek az adómentességet élvező épületek tulajdonosai, továbbá azok, akik legfeljebb kétszobás házakat maguk lakják. De a falvakban a nagyobb házak tulajdonosait sem sújtja az új pótlád, ha maguk lakják az épületet. A társulati adónál a 25 százalékos rendkívüli pótlék kulcsa 40 százalékra, a jövedelemadónál a 30 százalékos rendkívüli pótlék kulcsa 60 százalékra emelkedett s a vagyonadó után szedett 100 százalékos rendkívüli pótlékot fenn tartották. Az 1933. év első felére a jövedelemadó után járó teletment pótlékot csak azok az adózók tartoznak fizetni, akiknek az 1932. évi jövedelem adója több mint 160 pengő. A rokkantellátási adó 100 százalékkal, a magánalkalmazottak különadója 25 százalékkal, végül a tehérgépkocsokat terhelő közúti adó 100 százalékkal emelkedett. A személyi kiadások további csökkentése ügyében kiadott rendelet szerint 1933 március 1-től kezdve az I-IV. fizetési osztályba tartozó tisztviselők fizetése további 7 százalékkal, az V-VII. fizetési osztályoknál további 6 százalékkal, a VIII-IX. fizetési osztályoknál további 5 százalékkal csökken, — amennyiben az utóbbiaknál a jelenlegi fizetés a havi 100 pengőt meghaladja, — az alkalmazottak egyes csoportjainál a csökkenés 3 százalékos. A nyugdíjak is csökkennek, még pedig havi 100 pengőn felül 192 pengőre 2 pengőre emelkedett.

Készül az új tejrrendelet. Február 28-án jár le a tejrrendelet érvényességének határideje. A földmívelési minisztériumban már készítik az új rendeletet, mely — hír szerint a kistermelők részére könnyítéseket fog tartalmazni. A készülő rendelet ugyan nem lép életbe a szabadforgalomba, de a nagy vállalatok monopóliumát megszorítja és ezáltal remélhetőleg a fogyasztási tej olcsóbbodását eredményezi.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

11. Sz. 12. V.

15 Sz. 16 Cs.

A St. Moritz kaland.
(Fogjátok meg.)
Fősz.: HARRY PIEL.

1 jegy 2 személyre
érvényes!
Szívek szimfóniája

Jön!
Jön!
Sanghai express.
Marlene Dietrich.

Vígjáték. Híradó.

Vígjáték. Híradó.

Kezdet: szerdán, csütörtökön 7, 9, szombaton este 8, vasár- és ünnepnap d. u. 3, 7 és 9 ó-kor.